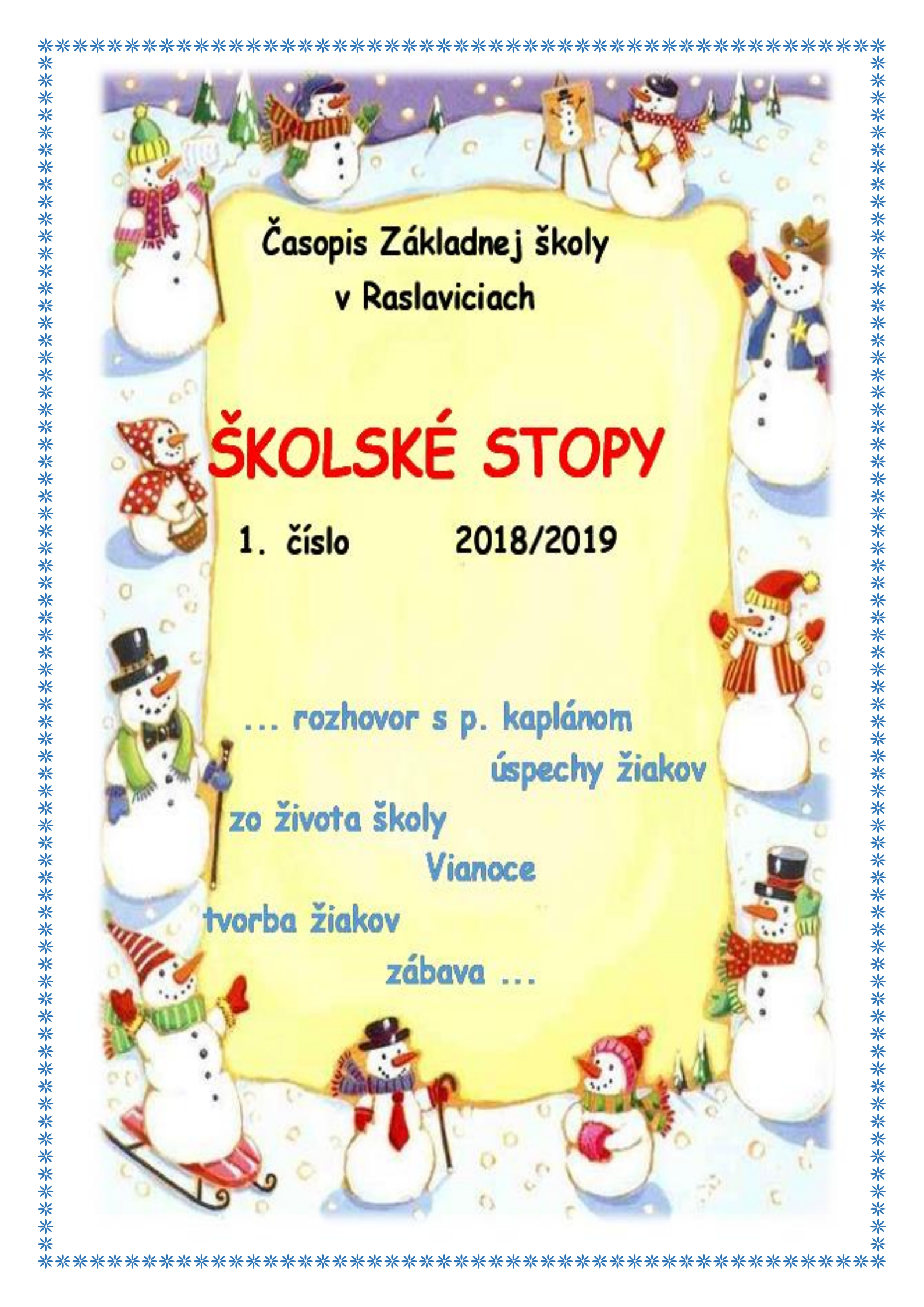

Časopis Základnej školy
v Raslaviciach

ŠKOLSKÉ STOPY

1. číslo

2018/2019

... rozhovor s p. kaplánom
úspechy žiakov

zo života školy

Vianoce

tvorba žiakov

zábava ...

SLOVO NA ÚVOD...

Milí čitatelia!

Ani sme sa nenazdali a školský rok je už v plnom prúde. Prvý štvrt'rok školského roka máme jedni viac a iní menej úspešne za sebou. Zima sa už prihlásila o slovo!

Prvé číslo nášho školského časopisu ŠKOLSKÉ STOPY sa na stránky školy tradične dostáva v predvianočnom čase, a tak hurá do čítania. Pripravili sme pre vás veľa noviniek zo života našej školy, úspechy žiakov, niečo o vianočných zvykoch a tradíciách, typy na vianočné maškrtky, trocha zábavy, a iné zaujímavosti.

Na príprave časopisu pracovala už nová redakčná rada. A aby bol náš časopis lepší a lepší, na to potrebujeme aj vašu pomoc. Píšte nám a prispievajte na jeho stránky! Svoje nápady, pripomienky, literárne či výtvarné práce môžete odovzdať aj svojmu triednemu učiteľ'ovi, učiteľ'ke slovenčiny alebo pani učiteľ'ke Stavarovej.

Vopred ďakujeme všetkým za poskytnuté fotografie, našim učiteľ'om za informácie o aktivitách, ktoré s deťmi pripravujú, rovnako aj žiakom, ktorí si popri učení nájdu čas a do časopisu prispievajú.

Prajeme vám príjemné listovanie a čítanie v prvom čísle nášho časopisu.

Vaša redakcia

Naša redakčná rada...

- Ninka Ivanová
- Alexandra Michel'ová
- Oliver Maršal
- Alexander Derco

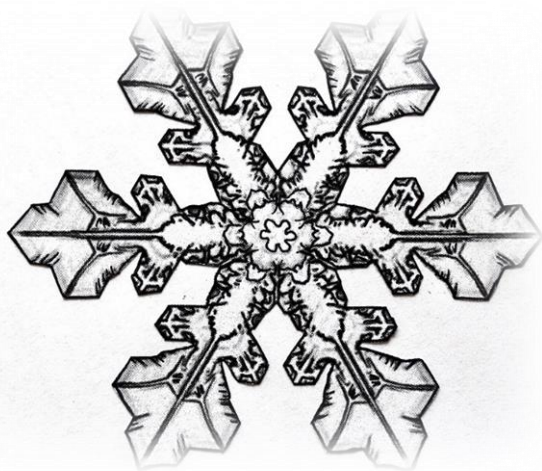
Redakčná rada pracuje

pod vedením p. učiteľ'ky: **Mgr. M. Stavarovej**

OBSAH

- Zo života školy.....2
- Úspechy žiakov.....16
- Na slovíčko s
p. kaplánom22
- Advent a Vianoce....24
- Keď ma kopne
múza.....27
- Smiechoviny..... 29
- Jazykové okienko....30
- Chvil'a oddychu.....31
- Literárna príloha.....33

Zo života školy

Otvorenie nového školského roka 2018/2019

3. september 2018 Tak už

sa to opäť začalo. Čo? No predsa ďalší školský rok. Niektorí sa tomu tešia, ale nájdu sa aj takí, ktorí by ešte radšej prázdninovali. Na nový školský rok sa určite tešili všetci pedagógovia zo Základnej školy v Raslaviciach. Školský rok slávnostne otvorili svojimi príhovormi pán riaditeľ Mgr. Martin Klempay a starosta obce Raslavice Marek Rakoš. Pozdravili žiakov, rodičov našich prvákov, pedagogických i nepedagogických zamestnancov školy a popriali všetkým do nového školského roka veľa úspechov, radosti, elánu do učenia, pedagógom veľa pracovnej tvorivosti i potešenia z výsledkov svojej práce.

Školskí redaktori

Európsky deň jazykov

26. september

je známy ako Európsky deň jazykov. Aj v našej škole sme si ho pripomenuli konkrétnym aktivitami, ktoré pre žiakov pripravili ich učiteľky cudzích jazykov.

Deň sa začal rozhlasovou reláciou o rôznych zaujímavostiach o jazykoch. Hravou formou súťažiaci plnili logické, tvorivé a vedomostné aktivity zamerané na fyzickogeografické, politické, kultúrne aspekty štátov Európy, menu štátov, ale aj úlohy z konkrétnych jazykov, ktoré sa v našej škole vyučujú.

V súťaži o najkrajší plagát pri príležitosti Európskeho dňa jazykov 2018 vyhrala tentokrát bodovali siedmaci.

Trieda 7.A, ktorá vytvorila plagát o Taliansku vyhrala prvé miesto a trieda 7. B so svojím plagátom o Rusku obsadili druhé miesto. Veľkú pochvalu za tretie miesto si zaslúži aj trieda 5.A, ktorí vytvorili plagát o našom rodnom Slovensku.

Noc výskumníkov, Hvezdáreň v Medzeve a Jasovská jaskyňa

28. september 2018

S pani učiteľkou Suchaničovou a pani učiteľkou Artimovou sme sa zúčastnili projektu Európska noc výskumníkov, exkurzie v Jasovskej jaskyni a Hvezdárni v Medzeve. Ako prvú sme navštívili Hvezdáreň v Medzeve, kde si pre nás tunajší zamestnanci pripravili

sme obdivovali krásy jaskyne. Všíмали sme si najmä bohatú kvapľovú výzdobu a našej pozornosti neunikli ani rôzne druhy netopierov. Mnohí z nás ani netušili, že na východnom Slovensku máme niečo také krásne. Poslednou zastávkou boli Košice, kde sa v obchodnom centre Optima konala Európska noc výskumníkov. Tam sme mali možnosť skúmať a pozorovať svet pod mikroskopom a vidieť rôzne chemické

a fyzikálne pokusy.

Z celej exkurzie sme si odniesli veľa zážitkov a zaujímavých poznatkov.

Estera Homulková,

8.A

Veríme, že takouto

zaujímavé prednášky a pútavé pokusy.

Odniesli sme si odtiaľ množstvo nových informácií. Potom naše kroky smerovali do Jasova, do Jasovskej jaskyne, kde nás opäť neminula zaujímavá časť nášho programu. Pod vedením sprievodkyne

hravou formou zistili naši žiaci ako fungujú veci okolo nás, a myslíme si, že festival vedy bol pre nich dobrou inšpiráciou pri rozhodovaní kam v živote smerovať.

**Exkurzia z predmetu výtvarná
výchova pre žiakov 6. a 7.
ročníka**

Mgr. A. Vrabľová,

Mgr. A. Cvelihárová,

Bc. M. Chovancová

28. september

Žiaci 6. a 7. ročníka navštívili

Krásnobrodský monastier Zoslania

Ducha Svätého, ktorý je jedným

z najstarších a najvýznamnejších

monastierov na Slovensku postavený

v 14.st. Dôležitým bodom exkurzie bola

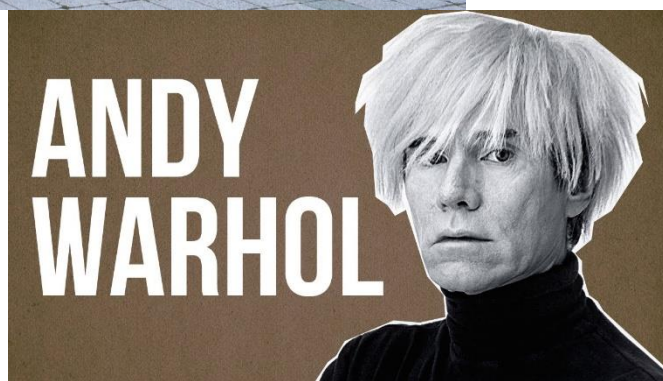
prehliadka Múzea moderného umenia

Andyho Warhola v Medzilaborciach.

Krásne počasie prialo aj výstupu na

vršok nad obcou Habura k vysokej soche

kniežaťa a vojvodu Laborca.

Beh ulicami Raslavíc

30. september

Základná škola v Raslaviciach a taktiež aj naša obec Raslavice usporiadala dňa 30. 9. 2018 už 7. ročník **Memoriálu Jozefa Kovalčína** s názvom "Beh ulicami Raslavíc". Beh sa začínal od areálu Domu kultúry v Raslaviciach. Pre všetkých zúčastnených bolo cťou zabehať si po uliciach našej obce. Súčasťou akcie bolo aj občerstvenie a iné sprievodné akcie. Naším bežcom pomohlo k výkonom krásne slnečné počasie, ale hlavne povzbudenia divákov.

Školskí redaktori

II.A pri pamätníku v Kapalovej záhrade

Na hodine prvouky v rámci témy Krajina v našom okolí sme sa vybrali k pamätníku, ktorý je postavený hrdinom zo Slovenských a Uhorských Raslavíc, ktorí bojovali a padli v 1. svetovej vojne. V mesiaci október sme si uctili zapálením sviečky tých, ktorí bojovali a padli, aby sme my mohli žiť.

Mgr. Anna Vrabľová

„Prešovskí Havkáči“

4. október patril všetkým zvieratkám.

Zvieratá sú súčasťou života na tejto planéte, život bez nich si už len ťažko vieme predstaviť. Svetový deň zvierat je oslavou vzťahu medzi ľuďmi a ríšou zvierat. Ďalej uvedomením si mnohorakého spôsobu, akým zvieratá obohacujú náš život a tiež vyjadrením vdaky, ktorá im za to náleží. Úlohou nás ľudí je starať sa o ne a poskytnúť im bezpečný domov. Preto sme sa aj my zapojili do zbierky, aby sa každé zvieratko malo dobre. Združenie „Prešovskí Havkáči“ nám dokonca poslalo ďakovný list. Školskí redaktori

Kanisterapia

Sú psy, ktorí sa priam narodili preto, aby robili ľuďom radosť. Ich láska k ľuďom je nekonečná. Vďaka tomu sa môže zo psíka ľahko stať taký malý, veľký liečiteľ. V tomto školskom roku naša škola ponúka možnosť, aby sa žiaci zúčastnili v rámci špeciálno-pedagogickej podpory hodín Kanisterapie (terapie so psíkom). Táto forma terapie je zabezpečovaná externou kvalifikovanou a certifikovanou terapeutkou Mgr. Janou Hristovou.

Cieľom terapie je rozvoj:

- Zodpovednosti
- Ohľaduplnosti
- Tolerancie a rešpektu voči hraniciam iných
- Jemnej a hrubej motoriky
- Verbálnej a neverbálnej komunikačnej schopnosti
- Kognitívnych funkcií - čítanie a počítanie

Deň zdravej výživy

17. október

Každoročne si zástancovia zdravej výživy pripomínajú 16.10. Svetový deň výživy. Aj žiaci našej školy sa dňa 17. 10. 2018 aktívne zapojili do aktivít zameraných na podporu zdravého životného štýlu. Venovali sa tvorbe obrazov zo strukovín, sušeného ovocia a cestovín. Najkrajší obraz vytvorili žiaci 6.B triedy. Žiaci si pri tvorbe obrazov dali záležať, a tak bolo ťažké rozhodnúť sa. Na druhom mieste sa napokon umiestnili dve triedy, a to 6.A a 7.B. Tretie miesto patrí triedam 7.A a 5.A.

Pod vedením Mgr. Feckovej z RÚVZ v Bardejove sa žiaci oboznámili so zásadami zdravej výživy a správnom držaní tela.

Pochutnali si na jedlách z ovocia, či zeleniny a formou pohybovo-zábavných aktivít sa do sýtosti vyšantili v telocvični a na ihrisku.

Veríme, že aj takouto formou si žiaci osvoja zásady zdravého stravovania a tie potom prispievajú k zdravému životnému štýlu.

PaedDr. Suchaničová

Výmenný pobyt žiakov ZŠ s MŠ Troubky (ČR) v ZŠ Raslavice

14. október - 19. október

Tento októbrový týždeň patril

výmennému pobytu žiakov z družobnej

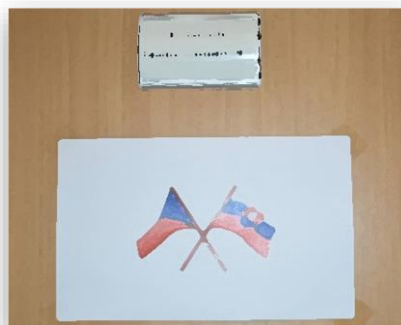
školy v Troubkách na Morave v Českej
republike v ZŠ Raslavice.

18 českých žiačok a žiakov strávilo 6 dní
vo svojich hostiteľských rodinách.

Nadviazali sme tak na tradíciu výmenných
pobytov v rodinách, ktorá bola prerušená
na viac ako 20 rokov. Naši žiaci boli spolu
s učiteľmi v Troubkách v máji 2018
a teraz sme sa pokúsili vrátiť nesmiernu
pohostinnosť českých rodín a kolegov.

Pre českých a slovenských žiakov
zapojených do výmeny sme na týždeň
zriadili **dve česko-slovenské triedy:**
7. ročník a 8. ročník.

Počas spoločného vyučovania mali žiaci
tradičné hodiny, ale aj hodiny, ktoré boli
zamerané na naše spoločnú
československú históriu, jazyk, reálie,
či šport.

V poobedňajších hodinách mali žiaci a českí
pedagógovia pripravený program v podobe
návštev historických pamiatok
a zaujímavých miest široko-d'aleko
v rámci Prešovského kraja. **Navštívili sme**
Spišský hrad,

Tricklandiu v Starom Smokovci,

Verím, že naši českí priatelia si odniesli množstvo pozitívnych zážitkov a spoznali nové nádherné miesta Slovenska. Takáto forma výmeny a vlastne akákoľvek spolupráca s družobnou školou v Troubkách má veľký zmysel pri upevňovaní hodnôt porozumenia, spolupráce, priateľstva a tolerancie medzi našimi dvoma bratskými národmi.

Vojenské historické múzeum vo Svidníku

a Údolie smrti, kde prebiehali ťažké tankové boje v Karpatsko-duklianskej operácii pri oslobodzovaní

Československa v II. svetovej vojne,

najstarší skanzen na Slovensku

v Bardejovských Kúpeľoch, či krásne

historické centrum Bardejova vrátane

židovského suburbia.

Aj touto výmenou sme si dôstojne pripomenuli **sté výročie vzniku spoločného štátu Čechov a Slovákov** a uvedomili si našu kultúrnu, jazykovú a hodnotovú blízkosť. Hoci sme teraz každý vo svojom vlastnom prosperujúcom štáte, nech priateľstvo a spolupráca medzi nami trvá aj naďalej.

130. výročie školy v Troubkách

V posledný novembrový víkend

(24.-25.11.2018) bola delegácia našej

školy tvorená učiteľmi, žiakmi

a starostom obce Raslavice pozvaná na

oslavy 130. výročia školy v Troubkách

v Českej republike.

Sme veľmi radi, že sme mohli prispieť ku krásnemu výročiu našej družobnej školy nielen našou prítomnosťou, ale aj nádhernými piesňami a tancami našich žiakov z DFs Raslavičaník, ktoré boli publikom prijaté s nadšením.

Naši českí priatelia pripravili úžasnú akadémiu, do ktorej prispeli všetky triedy troubeckej školy.

Srdečnú atmosféru ťažko popísať slovami, všetci zúčastnení cítili radosť a pozitívnu energiu z nádherného podujatia. Po akadémii nasledovalo priateľské posedenie.

Ďalšie vydarené podujatie, zvlášť v roku, kedy si pripomíname 100 rokov od vzniku spoločného štátu Čechov a Slovákov, je znakom nášho priateľstva a spolupráce postavenej na pevných základoch porozumenia, úcty a tolerancie. Už teraz sa tešíme na nové spoločné akcie.

Tvorivé dielničky

23. - 25. október

Hornošarišské osvetové stredisko
v Bardejove zorganizovalo Tvorivé
dielničky pre rómskych žiakov. Tohto
skvelého podujatia sa zúčastnili aj žiaci
našej školy.

Podujatie sa uskutočnilo v Dielni ľudových
remesiel pri Hornošarišskom osvetovom
stredisku. Žiaci si odniesli veľa
pozitívnych zážitkov a mnoho
kreatívnych nápadov na tvorenie.

Školskí redaktori

Exkurzia v Poľsku

26. október

Žiaci 9. ročníka našej školy sa zúčastnili exkurzie v Poľsku.

Navštívili dve miesta.

Prvé - miesto pokoja, radosti a hlbkej viery. Rodné mesto sv. otca Jána Pavla II.

- Wadowice. Pri krátkej zastávke obišli Baziliku Blahoslavennej Panny Márie a rodný dom sv. Jána Pavla II. na hlavnom

námestíčku. Na námestí sú položené veľké čierne dlaždice, na ktorých sú na jednej strane zaznamenané poľské mestá, ktoré oficiálne navštívil Ján Pavol II. ako pápež, na strane druhej krajiny s rokmi oficiálnych návštev.

Na Slovensku bol sv. otec oficiálne 3x - v rokoch 1990, 1995 a 2003.

Druhým miestom bolo miesto hrôzy a jednej z najväčších genocíd v dejinách ľudstva - Oswiecim (nem. Auschwitz).

Prezreli sme si najprv tábor v Oswiecime I.

a potom vyhladzovací tábor v Oswiecime II.- Brezinke.

Návšteva tohto miesta v každom zanechá hlboké dojmy a spoločne si prajme, aby sa takéto hrôzy už nikdy viac neopakovali.

Pod'akovanie za vydarenú exkurziu patrí p. uč. B. Mačákovej, ktorá s p. riad. M. Klempayom sprevádzala žiakov.

Týždeň vedy a techniky

5. november – 9. november

Cieľom Týždňa vedy a techniky na Slovensku je zlepšiť vnímanie vedy a techniky v povedomí celej spoločnosti, popularizovať a prezentovať ich, vzbudiť záujem mladých ľudí o štúdium vedeckých a technických disciplín.

Popularizácia vedy a techniky počas

Týždňa vedy a techniky i počas celého

roka je aktivita,

ktorá by sa mala

stať súčasťou

všetkých

výskumných a

vedeckých

pracovnísk, škôl

nevynímajúc.

Aj my, učitelia prírodovedných

predmetov, sa každoročne snažíme

o popularizáciu predmetov, ktoré

v mnohých rebríčkoch, patria medzi tie

najneoblúbenejšie. Tento školský rok sme

si na pomoc prizvali odborníkov na slovo

vzatých. Žiaci šiesteho a siedmeho

ročníka sa zúčastnili edukačného programu s názvom Kúzelná fyzika.

V utorok sme pokračovali prednáškami

z ekológie. Pani Ing. Hrešová

z Regionálneho centra ochrany

a prírody v Prešove porozprávala

piatak, štvrták a tretiak

o veľkých šelmách a ich monitoringu v

prírode. Týždeň vedy a techniky sme

ukončili chemickou show pre žiakov

ôsmeho a deviateho ročníka. Show to bola

poriadna. **Nechýbali horiace ruky, výbuchy vodíka, či efektné pokusy.**

Sme radi, že prostredníctvom týchto podujatí sme mohli žiakom ukázať, že fyzika, chémia a biológia môžu byť zábavnými a pútavými predmetmi.

PaedDr. Suchaničová

Návšteva Šarišského múzea siedmakmi

11. december V decembri navštívili žiaci siedmeho ročníka Šarišské múzeum v Bardejove, kde si pozreli expozíciu **Príroda severovýchodného Slovenska a jej ochrana**. V prírodovednom múzeu mali možnosť vidieť pestrú živočíšnu ríšu a dozvedieť sa zaujímavé informácie.

si to sladkým vianočným punčom a množstvom zábavy.

Vianočné pečenie prvákov

11. december

V tento decembrový deň všetky prvácke triedy vyrábali vianočné ozdoby zo slaného cesta. Keďže sa žiaľ nedali ochutnať ako medovníčky, vynahradili sme

Úspechy žiakov

Majsterky okresu v cezpoľnom behu

Dňa 19. 9. 2018 sa trojčlenné družstvo žiačok a žiakov našej školy zúčastnilo na majstrovstvách okresu v cezpoľnom behu. Organizátori zo ZŠ Komenského pripravili na známom bardejovskom kopci Vinbarg náročný bežecký okruh. Za účasti pretekárov z 9 škôl si naše reprezentantky **Veronika Lenártová z 9. A, Aneta Salokyová z 9. B a Vanesa Kapcová z 8. B počínali skvele.** Ako družstvo obhájili minuloročný titul majsteriek okresu a postúpili na krajské kolo. Najlepšia z našich bežkýň, **Vanesa, získala titul majsterky okresu.** Veronika skončila na 7. a Aneta na 11. mieste.

Ani družstvo chlapcov v **zložení Samuel Bašista z 9. A, Damián Imrich a Zef Markaj z 9. C** nesklamalo. V silnej konkurencii 10 základných škôl borci získali **pekné 4. miesto.**

Strieborná medaila z majstrovstiev kraja

Na majstrovstvách Prešovského kraja v cezpoľnom behu našu školu reprezentovalo družstvo dievčat s malou zmenou v zostave, keď namiesto nemocnej veroniky Lenártovej nastúpila Zuzana Marcinová z 9. C triedy.

V malebnom prostredí Stredovekého vojenského tábora pod Ľubovnianskym hradom sa najviac darilo **Vanese Kapcovej, ktorá si po skvelom výkone vybojovala krásne 2. miesto.**

Ako družstvo naše dievčatá skončili na **peknom 7. mieste.** V konkurencii 12 škôl z jednotlivých okresov Prešovského samosprávneho kraja sa posunuli o jednu priečku vyššie oproti minulému roku.

Mgr. Jaroslav Gerbery

*Blahoželáme
a držíme palce
v ďalšej športovej
kariére!*

Čonka - Vanesa Kapcová, sme obsadili krásne 2. miesto.

Majstrovstvá okresu v stolnom tenise

ZŠ Pod papierňou v Bardejove zorganizovala 7. novembra 2018 majstrovstvá okresu v stolnom tenise. Našu školu reprezentovalo družstvo chlapcov v zložení **Radovan Čech-Špirek, Matej Čverha a Jakub Sokol z 8. B a Martin Bednár z 8. C triedy**. Chlapci v silnejšej A skupine obsadili až 3. miesto a tak, žiaľ, nezasiahli do boja o medaily.

Mgr. Jaroslav Gerbery

1. miesto - Beh radničným námestím - Vanesa Kapcová

- V kategórii dievčat 8. - 9. Ročníka ZŠ zvíťazila Vanesa Kapcová z 8. B. Veľmi dobre si počínali aj Veronika Lenártová (9. A), Aneta Salokyová (9. B), Tamara Lamancová (7. A) a Kristína Hovancová (7. B).
- V chlapčenskej kategórii sa nedali zahanbiť Samuel Bašista (9. A), Damián Imrich a Zef Markaj (9. C), Roman Čonka (7. B), Jaroslav Polák (8. C) a František Brendza (6. A).
- V novej disciplíne, štafetovom behu, v ktorej za našu školu bežali Samuel Bašista - Tamara Lamancová - Roman

Olympiáda zo slovenského
jazyka a literatúry
(11. ročník školského kola):

1. miesto: Marianna Mikulová (9. B)
2. miesto: Miroslava Mária Grohol'ová (9. A)
3. miesto: Ema Kračanská (9. B)

1. miesto

*Žiačky Marianke Mikulovej
srdečne blahoželáme k 1.
miestu v okresnom kole
Olympiády zo slovenského
jazyka a literatúry a želáme
jej veľa úspechov v krajskom
kole.*

Literárno-vedomostná
súťaž "Bardejovské
povesti a príbehy"

1. miesto: Ema Kračanská (9. B)

Zároveň získala diplom aj za originalitu.

2. miesto: Daniela Vaňová (9. A)

Miroslava Mária Grohol'ová (9. A)

3. miesto: Sofia Petnuchová (5. B)

Aneta Salokyová (9. B)

Jašíkove Kysuce sú celoslovenskou

literárnou súťažou určenou mladým talentovaným autorom, ktorí prostredníctvom súťaže prezentujú svoju tvorbu čitateľskej

verejnosti. Do 50. ročníka tejto

literárnej súťaže mladých

prozaikov Jašíkove Kysuce sa

svojimi prácami zapojilo 71

autorov a spolu 98 textov. Preto

nás veľmi teší, že v tejto

konkurencii autorov vo veku do

35 rokov získala úspech so

svojou poviedkou aj žiačka 9. B

Emka Kračanská. Za

svoju tvorbu získala ČESTNÉ

UZNANIE od poroty, ktorú

tvorili významní predstavitelia

súčasnej slovenskej literatúry.

Víťazné práce sú uverejnené

v Zborníku vybraných prác

mladých autorov, ktorý vydala

knižnica pri tejto príležitosti.

Emka si bola cenu osobne prevziať v Kysuckej

knižnici v Čadci, kde bola pozvaná v rámci

vyhodnotenia na Galavečer mladej poviedky,

ktorý sa konal

29. 11. 2018. Súčasťou súťaže boli aj sprievodné podujatia - Autorská beseda s významnými predstaviteľmi súčasnej literatúry a Spomienková slávnosť pri pamätnej tabuli Rudolfa Jašíka v Turzovke,

ktoré pokračovali v nasledujúci deň. Emke blahoželáme a veríme, že tento úspech ju bude inšpirovať aj v jej ďalšej tvorbe. Za prípravu Emky na súťaž ďakujeme pani učiteľke Mgr.

Janke Hiščárovej.

Školskí redaktori

Tak píšem ja

Dňa 14. decembra sa žiačky

Emka Kračanská z 9. B a Mirka

Grohol'ová z 9. A zúčastnili na udeľovaní

cien v celoslovenskej literárnej súťaži

TAK PÍŠEM JA 2018.

Preberanie cien sa konalo v Žiari nad Hronom. Pre obidve dievčatá to bola nová neobyčajná skúsenosť, pretože si vypočuli chválu, no aj mnohé rady do ďalšieho písania. Bolo pre nich veľkým potešením, že sa mohli zúčastniť takého veľkolepého podujatia a ešte väčšiu radosť im urobil úspech, ktorý dosiahli.

Mirka získala za svoju tvorbu Čestné uznanie a Emka svojou prácou získala bronzové pásmo.

Srdečne blahoželáme k úspechu a prajeme veľké množstvo inšpirácie na ďalšiu literárnu tvorbu!

Školskí redaktori

Školské kolo olympiády v anglickom jazyku

Školské kolo Pytagoriády

14. november

Na našej škole sa v tento deň uskutočnilo školské kolo olympiády v anglickom jazyku s cieľom zistiť a porovnať jazykovú úroveň našich angličtinárov.

Devätnásť najlepších angličtinárov - reprezentantov svojej triedy bolo testovaných vo viacerých jazykových zručnostiach tak, aby komisia, Mgr.

Andrea Raceková a PhDr. Angelika Koscová mohla nájsť toho najlepšieho a najtalentovanejšieho z nich.

Tu je výsledok:

Kategória 1 A

1. Adrián Paľa, VII. A
2. Nina Vasičkaninová, VII. A
3. Viktória Novotná, VI. A

Kategória 1 B

1. Barbora Petrášková, IX. B
2. Mária Onderišinová, VIII. B
3. Tamara Paľšová, IX. B

Vít'azom, ktorí postupujú do okresného kola v anglickom jazyku v januári 2019 v Bardejove držíme palce "fingers crossed".

Mgr. Andrea Raceková

12. - 13.

december

Úspešní
riešitelia:

Kategória P3:

Riško Ščešňák - 19 b

Júlia Goliášová - 17 b

Kategória P4:

Dat Le Huu - 23b

Tatiana Luterančíková - 20 b

Fero Paľuv - 20b

Paula Maxinová - 19b

Kategória P5:

Jakub Sabo - 19b

Kategória P7:

Pavol Sajdak - 15b

Nina Ivanová - 13b

Lýdia Homulková - 13b

Kategória P8:

Šimon Homulka- 23b

Dominik Pacinda - 19b

Vanesa Kapcová - 16b

Filip Tarnovský - 16b

Marián Halža - 15b

NA SLOVÍČKO S p. kaplánom

Mgr. M. M. HREBÍKOM

1. Ako sa cítite na našej škole?

Na NAŠEJ škole! ☺ Lebo to už je aj moja škola, nielen vaša, sa cítim veľmi dobre. Našiel som tu veselých žiakov, ústretových učiteľov. Atmosféra na škole je veľmi dobrá. Cítim sa tu príjemne. Žiaci sú veselí a verím, že budú mať aj chuť do učenia.

2. Po akom povolání ste túžili v detstve?

Keď som chodil na základnú školu, tak som viedol farský časopis ako šéfredaktor. Táto novinárska práca ma bavila, ale od 9. ročníka som už vedel, že chcem byť kňazom. Tak už od tohto veku som si išiel za týmto snom a volaním, ktoré som cítil.

3. Aké sú vaše záľuby?

Čítanie, plávanie, cestovanie a nakupovanie. Nakupovanie, možno netradičná záľuba, ale nakoľko som

študoval na strednej odbornej škole obchodu a služieb a dlhý čas počas štúdia strednej školy som strávil v obchode, tak aj nakupovanie patrí medzi moje záľuby. Ale patrí tu aj práca s deťmi a mládežou.

4. Aká je vaša obľúbená kniha?

Rád čítam Sväté písmo a duchovnú literatúru. Veľmi ma oslovila kniha Po priamych cestách. Je to životopis kňaza Štefana Hlaváča. V tejto knihe rozpráva, akú mal neľahkú cestu životom. Otec mu zomrel, mamka ho vychovávala sama a musel sa veľmi snažiť, keďže pochádzal z chudobných pomerov. Ak chcel niečo dosiahnuť, musel vynaložiť veľa úsilia. Aj školu si musel zaplatiť sám, preto nosil kufre na stanici v Budapešti, aby si zarobil. Tento príbeh človeka, ktorý si musel veľa vydrieť, aby niečo dosiahol, ma veľmi oslovil a rád čítam podobné knihy. A keď si chcem oddýchnuť, tak mojou obľúbenou knihou je Denník odvážneho bojka ☺ Je to komiksové, veselé a rýchlo sa to číta.

5. Ktoré sú vaše obľúbené dovolenkové destinácie?

Taliansko! Jednoznačne na prvom mieste, lebo mi vyhovuje svojou blízkosťou, mentalitou a atmosférou, ktorá tam vládne. Tento rok som bol prvýkrát v Bulharsku. Sú, samozrejme, aj také destinácie, ktoré by som ešte veľmi chcel navštíviť. Napríklad Zanzibar, no to je zatiaľ len v rovine snov.

6. Aké atypické jedlo pre našu krajinu Vám najviac chutí?

Grilovaný kalamár a mušle! Vždy, keď som pri mori a mám možnosť dať si niečo z toho, tak to si dám vždy. Veľmi mi to chutí.

7. Aký je váš najvtipnejší zážitok zo života, ktorý ste zažili?

Tých zážitkov bolo naozaj veľa. Ale asi najväčší úsmev mi vytvorila na tvári nevesta, ktorá prišla do kostola na sobáš a mala na sebe oranžové šaty. Bolo to nezvyčajné, no jej sa taká farba páčila. Nečakali sme to, a preto nás to aj trošku pobavilo.

8. Čo Vám v živote robí najväčšiu radosť?

Najväčšiu radosť mám z toho, keď ľudia, s ktorými sa stretávam, a pre ktorých pracujem a slúžim, to prijímajú a naozaj nachádzajú cestu k Bohu a dokážu prežívať svoj život v súlade s Bohom. Keď dokážem druhým pomôcť, keď si príde niekto po radu a ja mu dobre poradím. Toto ma veľmi teší. Nezištná pomoc, je najväčšia radosť, ktorú môže človek prežívať.

9. V ktorých farnostiach ste predtým pôsobili?

V roku 2008 vo farnosti v Sabinove. Od roku 2009 do roku 2011 vo farnosti Tibava, pri ukrajinskej hranici. V rokoch 2011 - 2014 farnosť v Košiciach. V rokoch 2014 - 2018 vo farnosti Svidník. Od 1. júla 2018 tu vo farnosti v Raslaviciach.

10. Je niečo, čo by ste chceli vo svojom živote zmeniť? A ak áno, tak čo by to bolo?

Chcel by som konať len samé dobré skutky, iba dobro. A nechcel by som sklamať ani Pána Boha ani ľudí, a chcel by som byť čo najviac užitočnejší pre túto farnosť a pre svet. Nie vždy sa nám to chce, ale treba bojovať s lenivosťou, pohodlnosťou, ale aj sklamaním, keď náš niekto niekedy nepochopí a nechce to prijať. Takže hlavne nevzdávať sa, ísť za svojím cieľom, aj keď je to občas ťažké. Snažím sa o to, ale chcem sa snažiť ešte viac!

11. Akým ste boli žiakom?

Na základnej škole som bol priemerným žiakom. Mal som z matematiky aj trojku na vysvedčení. Počas strednej školy som bol výborný študent, patril som k TOP 15 najlepším žiakom na celej škole a počas štúdiá na vysokej škole, myslím, že dobrý. Za celých päť rokov som neurobil na prvýkrát len tri skúšky. Potom ma už štúdium bavilo, takže to už bolo o niečom inom ako počas základnej školy.

12. Máte strach pred niečím novým?

Bojíme sa len toho, čo nepoznáme a som presvedčený, že sa netreba ničoho nového báť, pretože nikdy to nebude také strašidelné a hrozné, ako sme si možno predstavovali. No treba dôverovať Bohu a ľuďom okolo nás a možno nás naozaj milo prekvapí práve to, čoho sa bojíme. Netreba dať na reči, že čo si druhí myslia, sám sa presvedč, vyskúšaj a vytvor si vlastný názor. Samozrejme, že strach je prirodzený, ale čo nás nezabije, to nás len posilní a každá nová skúsenosť nás posúva v živote ďalej.

Školskí redaktori

ADVENT

Svätenie adventných vencov

Súčasťou duchovnej prípravy na Vianoce je aj adventný veniec. A preto tak ako každý rok, aj v tomto adventnom období si všetky triedy pripravili adventné vence, ktoré spoločne posvätil p. kaplán spolu s adventným vencom, ktorý sa nachádza na školskom dvore.

Okrúhly tvar venca, ktorý nemá začiatok ani koniec, symbolizuje večnosť Boha a nesmrteľnosť duše. Štyri sviece reprezentujú štyri adventné nedele. A samotné svetlo symbolizuje Krista, svetlo sveta. A tak keď spoločne zažíname každý týždeň novú sviecu, netrpezlivo očakávame príchod tohto svetla na svet ... Školskí redaktor

Advent a najkrajšie sviatky v roku - Vianoce

Adventné obdobie ...

...začína sa štyri nedele pred Štedrým dňom a na Štedrý deň končí. Samotné slovíčko „advent“ znamená v preklade príchod. Symbolizuje zrodenie Ježiška. Štedrý deň je u kresťanov vyvrcholením adventu a zároveň začiatkom vianočných sviatkov. Tento deň (iné názvy: Vilija, Dohviezdny deň, Pôstny deň, Kračún/Kračuň, jeden z najkrajších dní v roku, sa tešia všetci bez rozdielu veku.

K Vianociam neodmysliteľne patria aj vianočné zvyky a tradície. Vo väčšine rodín sa pred večerou za stolom povie malý príhovor, po ktorom sa celá rodina pomodlí a poďakuje. Počas večere sa nemá odchádzať od stola. Pri štedrovečernom stole nesmie tiež chýbať jeden tanier navyše, ktorý symbolizuje tých, ktorí sa večere nemohli zúčastniť alebo zosnulých. Na štedrovečernom stole nesmú chýbať oblátky s medom, cesnak, ktorý symbolizuje zdravie. Všetkým deťom v domácnosti sa robí medový krížik na čelo, aby boli počas nasledujúceho roka dobré a zdravé. Med mal zároveň do rodiny priniesť dobré vzťahy a hojnosť. V našich končinách sa tradične varí kapustnica, alebo juška, bobaľky s makom a nesmie chýbať ani kapor alebo iná ryba, ktorá sa podáva spolu so zemiakovým šalátom. Po večeri sa rozbalujú darčeky, ktoré už netrpezlivo čakajú na všetkých členov rodiny pod stromčekom.

Všetky tradície vznikli v dávnych dobách a traja sa z generácie na generáciu.

Vianoce patria k najkrajším sviatkom v roku. Sú to sviatky lásky, pokoja, rodiny. Sú nielen oslavou narodenia Ježiša Krista, ale aj momentom, keď sa môžeme opäť stretnúť v neopakovateľnej atmosfére so svojimi blízkymi pri jednom stole. Pretože, keď môže byť rodina spolu, je to jedna z najväčších hodnôt a zároveň darov, ktoré môžeme dostať

Vianočné dobroty

Už nadišiel ten čarovný čas, kedy nás čaká vypekanie dobrôt spolu s našimi mamkami. Prinášame Vám pár tipov na recepty, ktoré prevoňajú váš domov Vianocami a zvládnete ich všetci! A navyše, fakt úžasne chutia!

VIANOČNÉ PEČIVO PRE NAJMENŠÍCH

Suroviny:

- 350 g hladká múka
- 350 g hrubá múka
- 250 g cukor práškový
- 5 ks vajce
- 1 balíček kypriaci prášok do pečiva
- 250 g maslo

Postup receptu:

Zmiešame preosiatu múku najprv s práškom do pečiva a postupne pridávame ostatné suroviny. Vypracujeme hladké cesto, z ktorého potom formičkami vykrajujeme rôzne tvary. Pečieme na 180°C doružova.

KOKOSOVÉ GULÔČKY

Suroviny:

- 1 konzerva Salko
- 100 g práškový cukor
- 1 balíček vanilínový cukor
- 250 g kokosová múčka
- kokosová múčka na obalenie

Postup receptu:

Salko a cukor dobre vymiešame, pridáme kokos a zmiešame. Z vytvorenej hmoty tvarujeme gulôčky, ktoré obalíme v kokosovej múčke. Necháme odstáť v chladničke, najlepšie do druhej dňa.

Školskí redaktori

KEĎ MA KOPNE MÚZA...

OKTÓBER - mesiac úcty k starším

Staroba sa inak nazýva aj jeseň života. Jeseň môže síce byť sychravá a všetko živé sa pripravuje na spánok, ale určite je aj krásna. So starobou prichádzajú aj zdravotné problémy, starí ľudia sa často cítia osamelí a opustení. Napriek tomu sú však neskutočne štedrí a majú veľké srdce, pretože nám chcú dať to, oni sami nemali. Túžia po láske tak veľmi, že nám jej dokážu dať tak veľa. Túžia sa s nami občas len porozprávať a dať nám svoje životné skúsenosti a rady, aby sme v živote neurobili rovnaké chyby ako oni. My ich však často nepočúvame, pretože sa stále len ponáhľame, nemáme čas...Stojí to za to?

**Tak sa na chvíľku zastavme
a dovoľme im ľúbiť nás!**

Marianna Mikulová, 9.B

Staroba

V očiach žiari múdrosť veľká
a srdce sťá ohňostrojom.
Víkend majú od pondelka,
No občas príde nepokoj.

Tratia sa vždy okuliare,
nedoviaďa spomienky,
nachádzajú však to pravé,
lásku vnučky Helenky.
Starkí ma už privítali
s otvorenou náručou.
Všeličo sa opýtali,
urobili z toho šou.
Mám ja v úcte babku, dedka,
sponzora mi netreba,
milujú ma od bábätká,
taká krásna staroba.

Katarína Kmecová, 9.B

Starí rodičia

Cítim sa tak šťastne,
keď ich vidím.
Uprú na mňa ubolený zrak
A ja s nimi cítim.

Kráčajú pomaly, rozvážne
A čakajú na kúsok detskej vášne.
Nemáme ani potuchy
koľko veľa pre nich znamenáme,
ich krv, ich rod, sme ich nekonečné šťastie!

A ja si kladiem otázku:
„Mám nárok na toľkú lásku?“
Na odpoveď neprídem,
ale budem ju hľadať každý deň.

Barbora Petrašková, 9.B

Pravá láska

Šťastie, radosť, smútok, vrásky,
privedú nás k moru lásky.
More lásky starej mamy,
kde jej úsmev stále žiari.

Empatia z nej len srší,
aj keď vonku dáždik prší.
Nikdy nechce od nás veľa,
povie, že sme všetko, čo vždy chcela.

Starý otec vie,
že stará mama sa nikdy nezaprie.
On je ten, čo všetko zvláda,
keď je starká trocha slabá.

On nám miesto starej mamy,
uvarí čaj a poradí,
že všetko je hneď krajšie,
keď vezmete život ľahšie.

Starká jeho kráľovnou je,
on si to poctivo uvedomuje.
V ich kráľovstve, v mori lásky,
sa skrývajú aj ich vrásky.

Starký šťastne pozerá sa,
na ženu po jeho boku,
ktorá stále usmieva sa.

Alexandra Matysová, 9.B

Starí rodičia

Starí rodičia, sú ten najväčší poklad.
To každý vnuk či vnučka vie.
Každý ich má predsa rád,
to nikto nezaprie.

Dávajú nám toľko lásky,
až sa im robia z toho vrásky.
Úsmev nám vytvárajú na tvári
a zaženú tým všetky chmáry.

Vždy nejaké príbehy nové pre nás majú,
v ktorých rady ukryté sú.
Rady do života,
také starí ľudia nám dávajú.

Sú tu pre nás stále,
na nich je spoľah.
Ochraňujú nás neprestajne,
vd'aka nim nemáme strach.

A aj keď možno niektorí,
nie sú už medzi nami.
Dávajú na nás pozor z hora,
ani vtedy nie sme sami.

Ďakujeme za všetko,
babky a dedkovia.
Robíte pre nás mnoho,
to už všetci teraz vedia.

Ema Kračanská, 9.B

SMIECHOVINY..

Na hodine chémie sa učiteľ pýta:

- Kto nám povie, ako sa dá pomocou vody získať svetlo?
- Stačí umyť okno, pán učiteľ

Učiteľka dala žiakom slohovú úlohu s témou: Keby som bol riaditeľom firmy. Všetci žiaci sa pustili do písania, iba Matej nie.

"Prečo nepíšeš?" - pýta sa učiteľka.
"Čakám na sekretárku."

Profesor na fakulte medicíny sa pýta študenta:

- Predstavte si situáciu, že vás zavolajú k pacientovi, ktorý prehltol mince. Čo urobíte?

Medik sa zamyslí a vraví:

- Zavolať by som ministra financií

Kažimíra, lebo ten dokáže vytiahnuť peniaze z každého.

Učiteľka dá Jankovi poznámku: "váš syn nič nevie."

Otec dopíše: "preto chodí do školy..."

Učiteľka sa pýta Jožka:

- Vymenuj mi 5 živočíchov žijúcich vo vode.
- Delfín...
- A ďalej?
- Jeho mama, otec, brat a sestra.

"Prečo môj syn dostal zo zemepisu päťku?"

"Lebo hľadal Rimavskú Sobotu v kalendári!"

Učiteľka sa pýta žiaka:

"Miško, čo sú to múmie?"

"Sušení Egyptania!"

- Ako sa volal Pribinov syn? - pýta sa pani učiteľka.
- Pribináčik, -

Jazykové okienko

Posielanie vianočných pohľadníc v súčasnej dobe internetu je už na ústupe, predsa len ručne vypísaný pozdrav určite poteší každého obdarovaného. Aby sme ich vypísali správne, je potrebné osvojiť isté pravidlá:

Rozlišujeme, či ide o **ženské priezvisko** alebo **privlastňovací tvar prídavného mena**:

správne:

nesprávne:

pani Harvánková / Harvankova ulica

pani Harvankova / Nováková ulica

Niekedy pri písaní adresy používame aj rodné mená. Používajú sa hlavne na obálkach a pohľadniciach, ktoré sú určené celej rodine.

Rodinné mená sa tvoria slovotvornou príponou-ovci, napr.

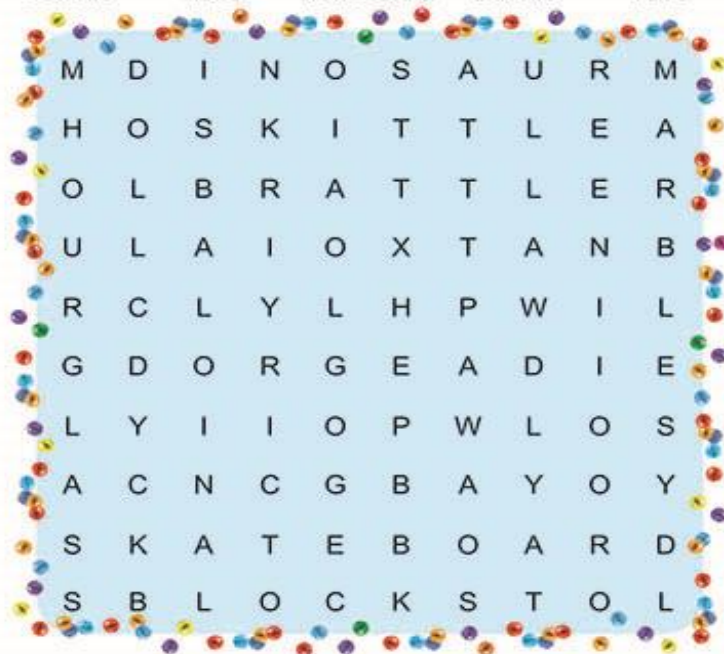
Novák - Novákovci

V súčasnosti sa rodinné mená tvoria aj ako prídavné mená pomocou **slovotvornej prípony-ová**, ale pred takéto meno treba pridať podstatné meno rodina, aby sa odlíšila podoba ženského priezviska od rodinného mena:

napr. Novák - rodina Nováková

Školskí redaktori

Chvil' a oddychu

	2		
4		1	
			3
3		2	

	3	4	
2			
	1		
			1

Jazykolamy

Určite sa pri nich veľa zabavíte a zasmejete, ale nezabúdajte:

- cvičte si ich vždy po jednom
- najskôr ho vyslovte pomaly, nahlas a zrozumiteľne
- postupne zrýchľujte
- aj v rýchlom tempe sa snažte hovoriť plynule, čo najčistejšie
- na záver utvorte svetový rekord v najrýchlejšom tempe

Ak sa chcete pri nich hlavne zabaviť, odporúčame začať posledným bodom 😊

Slovenské jazykolamy

- V našej peci myši pištia, v našej peci psík spí.
- Išiel pštros s pštrosicou a pštrosíčatami Pštrosou ulicou.
- Šašo vešia osušku. Šašo vešia osušku. Šašo vešia osušku.
- Pes spí, psy spia. Pes spí, psy spia. Pes spí, psy spia.
- Levy sa váľali dolu lávou do válova.
- Brontosaurus, brontosaurica a brontosauričatá sa hádajú, ktorý z nich je najbrontosaurovatejší.
- Vyskočil vyskočil, Vyskočilku preskočil, Vyskočilka vyskočila, Vyskočila preskočila.
- Popukané pukance popukali na plne popukanej panvici plnej popukaných pukancov.
- Železo, železo, oželezilo si sa ? Koleso, koleso, okolesilo si sa ?
- Priemerný premiér prišiel na priemernú premiéru priemerného filmu o priemernom priemysle.
- Keď nenaolejujeme linoleum, tak naolejujeme lampu. Keď nenaolejujeme lampu, tak naolejujeme linoleum.
- A tie vrabce z toho trnia, štrng, brnk do druhého trnia!
- Kvapka kvapla, klapka klapla

Literárna príloha

Poviedka, ktorá v literárnej súťaži Jašíkove Kysuce získala Čestné uznanie.

Ema Kračanská

Neobvyklá skúsenosť

V pohode, Sara, to zvládneš, si silná žena! Takto nejako sa povzbudzovala Sara večer pred zrkadlom, keď mala ísť na rande. Bola úplne v strese. A kto by nebol pred prvým rande? Presne tak, malo to byť jej prvé rande s chlapcom. Pevne dúfala, že dostane aj svoju prvú pusu. *Bože, Sara, hanbi sa! Máš 16 a stále si nepocítila chlapčenské pery!* Nevadí, dnes večer budeš mať príležitosť! Hovorilo jej v hlave.

Na rande sa chystala so spolužiakom z výtvarného krúžku. Volal sa Adam a bol o rok starší.

Mali ísť do kina na premiéru filmu „S láskou Rose“.

Ako sa tak Sara pozerala na svoj odraz v zrkadle, či môže ísť takto oblečená, konečne po vyskúšaní asi pätnástich outfitov, sa jej ten posledný páčil najviac. Vsadila na čierne obtiahnuté tričko s bielymi pásikmi a krátkym rukávom, k tomu čierne nohavice, ktoré mala pri členkoch zohnuté, na vrch si dala bordovú mikinu s kapucňou, šnúrkami a bez zipsu. Obula si svoje obľúbené botasky. Bol to jej štýl. Dlho premýšľala nad tým, či by si radšej nemala obliecť šaty alebo sukňu, ale potom si povedala, že ak sa mu páči, mal by rešpektovať aj jej štýl obliekania. Ale aj jej povahu a všetko, čo sa jej týka.

Vypochodovala Sara zo svojej izby, mierila do chodby, kde sa obula, hodila na seba ešte rifl'ovú bundu, rodičom nechala odkaz na stole, že išla do kina, nevie, kedy sa vráti.

Vyšla do chladného piatkového večera a hneď skontrolovala čas na ručičkových hodinkách. Perfektný čas, 19:05. Ku kinu to ma akurát desať minút a film sa začína o 19:40. Nevedela sa už dočkať Adama. Hlavou sa jej zatiaľ hemžili otázky ako mravce v mravenisku. *Čo ak nepríde? Možno sa mu nebudú páčiť moje vlasy? Mala som si vziať šaty?! Alebo tú peknú novú sukňu?! Čo ak to ani nie je RANDE?! Možno som si to len nahúkala ja do svojej hlavy!* Myšlienky ju prenasledovali celou cestou, až je prišlo zle a musela sa ísť vyvracať niekde do trávy ku stromu. Rýchlo siahla do vrecka na mikine, nahmatala balíček žuvačiek a jednu si hneď aj hodila do úst. Pridala do kroku, aby nemeškala. To vracanie ju zdržalo.

Nakoniec tam prišla o dve minúty skôr, čo bolo nad jej predpoklad. Kúpila si lístok, sadla na gauč a čakala na Adama. Zostávalo pätnásť minút do začiatku filmu a Adam stále nikde. Opäť jej začalo byť zle. Strašili ju myšlienky, že nepríde, že sa na ňu vykašľal.

Zrazu ho však uvidela. Chalan o niečo vyšší od nej, hnedé vlasy, prenikavo hnedé oči s tým najkrajším pohľadom, krásne líčne kosti, čierne nohavice, ktoré obtahovali jeho vypracované lýtko. Pod čiernou bundou mal modrú mikinu a na nohách obuté čierne botasky. Bol neodolateľný. No malo to jeden problém. Akurát vychádzal zo sály s nejakým dievčaťom. Hneď ako Adam zbadal Saru, zamrzol. Ostal stáť na mieste a ani len nevydýchol. Sare už navlhli oči, ale povedala si, že nebude plakať hneď na začiatku.

Adam odstúpil od dievčaťa a podišiel k Sare.

„Sara, ty si prišla?“ povedal chytajúc sa za hlavu. *No nie, vykašlem sa na svoje prvé rande, ty debil!* Napadlo Sare.

„Prišla, ale ako vidím, ty už spoločnosť máš, takže ospravedlň ma, idem domov,“ otočila sa o 180 stupňov a brala sa k východu. Vďaka Bohu, Adam mal aspoň trochu rozumu a išiel Saru zastaviť.

„Nie, nie! Nechod! Ved' ideme na film!“

„Prešla ma chuť!“ povedala už so slzami v očiach. Už sa jej chcelo plakať. Chcela ho zničiť, zbiť, vynadat' mu, kričať naňho..., ale vedela, že by to bolo zbytočné.

Zrazu sa pred ňu postavil a zabránil sa jej pohnúť. Udierala ho, snažila sa ho obísť, no nedala sa. Ani s ním nehlo. Stál tam ako prikľocovaný k zemi.

„Vážne ma to mrzí. Ani nevieš, ako som sa na dnes tešil... Jednoducho... Spanikáril som. Nebol som k tebe úprimný, pretože...“

„Si mi nepovedal, že si takýto idiot a sukničkář. Ale v pohode, už to viem!“ skočila mu do reči Sara. Z jej hlasu vycítil, že je nervózna,

Zrazu sa tam odniekiaľ zjavili policajti. Ukázali na Adama a začali vykrikovať: „Tam je! Stoj!“ Sara bola z toho celého vykoľajená, nechápala, čo sa deje. Zrazu ju však Adam schmatol za ruku a snažil sa s ňou utiecť, lenže Sara nechcela. Bála sa. Čo ak ju chcel zatiahnuť do jeho problémov? Opäť sa jej z toho zakrútila hlava, tak sa nechala unášať Adamom.

Bral ju von z budovy a bežala do tmy. Stále vnímala kroky bežiacich policajtov za nimi, ktorí kričali, aby zastali a oni stále len zrýchľovali. Počula Adama ako nadáva popod nos.

Po nekonečnom bežaní sa Adam konečne rozhodol zabočiť do tej asi najtmavšej uličky, ktorá bola zároveň aj slepou uličkou. Vedel veľmi dobre, že ak ich policajti nájdu, nie je úniku. Tak to riskol.

Mali šťastie, policajti len rýchlo prebehli a do uličky nenazreli. *Tak, a teraz ma znásilni, určite. Bože, s kým som sa to ja zaplietla? Bolo mi toto treba?* Nariekala si v hlave Sara.

Keď sa konečne vydýchali, Adam pristúpil bližšie. Sara sa pritlačila viac k stene, ako keby sa chcela cez tú stenu preboriť. Bála sa, Adam sa približoval jemne a pomaly. Tak isto zaobchádzal aj s jej rukami. Chytil ich, priložil na jeho hrud', kde mal srdce a povedal: „Bol som s inou preto, lebo sa mi páčiš až tak, že sa toho bojím. Bál som sa, že išla so mnou len z ľúosti. Mal som obrovské obavy...“

Sara mu veľmi nechcela veriť, pripadalo jej to veľmi nereálne. No keď sa viac zapozerala do jeho hnedých očí, vedela, že hovorí úplnú pravdu. Všetko myslel úprimne. Vo vzduchu však visela ešte jedna nezodpovedaná otázka.

„A čo mi povieš k tým policajtom?“ opýtala sa Sara Adama. Ten k nej zdvihol zvesený pohľad, usmial sa a opäť ju niekam viedol. Našťastie teraz kráčali.

„Kam to ideme?“ spýtala sa ho. Adam však neodpovedal, len sa opäť na ňu usmial. Po piatich minútach dorazili na miesto - železničnú stanicu. Išli k jednému zo síce starších, ale stále pojazdných vlakov. Vlak mal tri vagóny, oni však mierili k poslednému. Adam vybral baterku z vrečka a zasvietil na vagón.

Sara od úžasu len otvorila ústa. Namaloval jej portrét na vagón! Aké romantické! Nechcela tomu veriť. Nikto nikdy pre ňu neurobil niečo podobné.

„Pristihli ma pri tom, ako to kreslím,“ povedal Adam. „Je to... Krásne, Adam! Ja, neviem, čo dodať.“ „Snáď sa ti aj toto bude páčiť,“ pristúpil k nej, vzal jej hlavu do svojich dlaní a pobožkal ju. V tej chvíli ani nemohla byť šťastnejšia.

Poviedky, ktoré v literárnej súťaži Tak píšem ja získali BRONZOVÉ PÁSMO.

Ema Kračanská

BOLA TO VRAŽDA

Pondelok sa to stalo. Klára našla svoju staršiu sestru Zuzanu v obývačke na zemi mŕtvu. Spáchala samovraždu. Strelila si do hlavy. Ale prečo? Čo bolo tým dôvodom? Na to sa už nikdy nikto nedozvie odpovede.

Krv bola všade. Ten pocit a výkrik Kláry, keď ju našla. Akurát po nej domov prišiel jej nevlastný otec. Nedalo sa už nijako pomôcť. Neustále si Klára vyčíta, že mala prísť domov skôr a nie ísť k frajerovi domov.

„Čo mám teraz bez teba Zuzka robiť?“ pomyslela si. Myslela si, že tomu zabráni.

V stredu sa konal pohreb, na ktorý prišli susedia, kamaráti zo školy, Klárin priateľ, Zuzanini priatelia a aj jej priateľ. Ten to niesol veľmi zle. Klára vedela, že ju chce požiadať o ruku... Teraz už nemal koho. Jeho láska mu zomrela.

A mama? Tá sa im išla zrútiť. Len tak-tak sa držala na živu. Neustále nariekala a plakala.

Večer v deň pohrebu, keď si ľahla Klára do postele, počula hlas. Známy hlas, ktorý už niekde počula.

„Klára, Klára, Klára...“ Ticho niekto hovoril. Tak otvorila uplakané oči a neverila vlastným očiam. Ani sa nebála. Pozerala sa na svoju mŕtvu sestru. Na jej ducha. Bola tam. V jej izbe, stála pred ňou.

„Toto je určite sen!“

„Nie je Klára! Prebud' sa! Len ty ma dokážeš vidieť!“ vravel duch Zuzany.

„Počkať, štipnem sa... Au! Fakt som hore. Zuzi?“ snažila sa chytiť sestrinu ruku, ale nemohla. Bola duch. Aj tak bolo veľa, že videla ducha svojej sestry, ktorá pred dvoma dňami spáchala samovraždu. „Ale ved' ty si mŕtva! Asi mám halucinácie!“

„Nemáš. Som tu, ako duch. Mám s tebou silné puto, preto ma vidíš. Si so mnou spojená. Ale to je teraz nepodstatné. Nespáchala som samovraždu!“ tie slová boli ako kôl do srdca. *Moju sestru niekto zabil?* pomyslela si Klára.

„Ale našla som ťa tam s Ondrejom, ako ležíš celá od krvi so zbraňou v ruke, Ondrejovou z práce.“

„Klára, počúvaj ma! nespáchala som samovraždu. Nemôžem ti povedať kto ma zabil, musíš prísť na to sama. Rozmýšľaj, pátraj, sleduj! Je to niekto od nás!“

„Zuzi, ale ja neviem!“ no to už kričala do prázdna. Duch Zuzky zmizol. Na Kláru toho bolo zrazu veľa, sadla si na stoličku za stolom v izbe. Na stole bol prilepený lístok a ňom napísané *Verím ti! To zvládneš! Bol to ON!*

ON? Kto je, „dofrasa?“ „ON?“ Musela si ísť ľahnúť. Určite je to len veľmi reálny sen!

Ráno, keď sa Klára zobudila, išla skontrolovať stôl a či je tam stále ten papierik. Bol, na ňom bolo ešte dopísané: „*Nebol to sen;-).*“ Nebol to sen! Sestra! Duch! Niekto ju zabil! Už jej všetko zapadalo do seba. Naozaj to bolo skutočné!

Začala rozmýšľať. Má Zuzka nepriateľov? Jasné, že nie, je dokonalá! Teda, bola. Niekto mal cieľ, zabiť Zuzku. Otázky sú kto? A prečo?

Nešla ani do školy. Pátrala, ako jej kázala.

Ale vedela, že sa to o hlade nedá, išla sa preto radšej najesť. Mama s Ondrejom už boli hore. Mamine oči opuchnuté, červené a uplakané. Ondrej nepôsobil smutne ani trochu. Čítal si noviny a Kláru privítal s úsmevom na tvári. Zobrala si džem, maslo a vianočku. Vždy, keď je Klára smutná, dá si niečo sladké.

Mamu silno objala a dala jej pusku na líce. „Nemusíš ísť celý týždeň do školy," povedala mama Kláre počas objímania. Tak potiahla nosom, vybrala z vrečka čistú vreckovku a vysmrkala si nos.

„Ale, no tak, Anna, už neplač toľko! Stalo sa to. Stávajú sa aj horšie veci." Klára chcela za tie slová nechať Ondreja popraviť. Ako môže niečo také povedať?! Možno to nebola jeho biologická dcéra, ale aspoň trocha súcitu, úcty a slušnosti by ho nezabilo.

Naprázdno len však preglgla a išla k sebe do izby. Napísala správu kamarátke, aby sa u nej po škole zastavila. Frajerovi radšej zavolala, lebo už sa o ňu strachoval, že si niečo urobila.

Začali si pondelok prehrávať znova. Prišla domov. Vyzula sa. Ruksak hodila do kuchyne a chcela si ísť pozrieť televízor, tak sa pobrala do obývačky. Tam našla svoju sestru ležať na zemi mŕtvu so zbraňou v ruke. Počkat! Ako mohla držať zbraň? Ved' keď sa niekto strelí, zomrie, takže ničím nehýbe, tak ako je možné, že stále držala v ruke zbraň? Určite vypadne dôvod číslo jeden, že to nebola samovražda. Hneď si to zapísala.

Ide ďalej. Našli ju. Prišiel Ondrej. Ondrej. Nebol v policajnej uniforme. A v tej chodí domov vždy. Vraví: „Ľudia musia vedieť, s kým žijú," ale v skutočnosti sa len tým chváli. Aj tak je na „prď" policajt. Takže domov musel prísť skôr. A pamätá si, že ráno do práce išiel určite, lebo v nedeľu kázal Kláre vyčistiť mu topánky na pondelok do práce. Lenže keď sa vyzúvala, všimla si tie topánky, ktoré v nedeľu čistila. Ani sa nepohli z miesta, kde ich pred tromi dňami položila. A keď "prišiel" Ondrej v pondelok domov, mal topánky od krvi, ktoré zase musela čistiť Klára.

Všetko jej to začalo do seba zapadať. A prvým podozrivým sa stal Ondrej. Že jej to nenapadlo skôr! Neznášal Zuzku. Do všetkého čo sa ho týkalo, strkala nos. Všetko musela vedieť. Takže niečo zistila. Zistila, že Ondrej niečo tají, že má tajomstvo.

Musela sa spojiť so sestrou, potrebovala ju vidieť.

„Zuzi! Si tu? Počuješ ma?" hovorila do prázdna. Zrazu sa pred ňou objavil list: „Šiku'ka!" Zistila som, že mamu podvádza. Že ju chce opustiť, ale pred tým chce, aby mama podpísala nejaké papiere, ktoré potvrdia, že dedičstvo, ktoré mama má po starých rodičoch patrí im obom. Tie peniaze potrebuje, lebo je „gemblér". Zbraň, ktorou ma zabil je v jeho stolíku v obale. Do ruky mi dal zbraň, podobnú, ale tá potrebuje iné náboje ako tie, ktoré idú do jeho zabalenej zbrane. A vyhodili ho z práce, takže nemá mať pri sebe žiadnu zbraň. Hneď a teraz chod' na políciu, ale pred tým získaj pravú zbraň, náboje do nej a náboje do tej falošnej, a nech tam všetko porovnajú. Ponáhľaj sa!

Hodila na seba prvé oblečenie, aké v izbe zbadala, potajomky sa vybrala do spálne. Zobrala všetky veci, ktoré mala, nahádzala do tašky a utekala z domu. Pred ich bránou zbadala kamarátku, ktorú zavolať k nim.

„Nemám čas ti vysvetľovať, čo sa deje, ale musíš ísť so mnou," chytila ju za ruku a bežali na políciu spolu. Bežala rýchlejšie, než kedykoľvek predtým.

Keď došla na políciu, bežala hneď k vyšetrovateľovi a vtrhla do kancelárie: „Moja sestra nespáchala samovraždu!"

„Pán vyšetrovateľky Lenský, je mi ľúto, že tu takto vtrhla. Nedala sa vôbec zastaviť."

„To je v poriadku, vráťte sa k svojej práci a ty, Klára? Sadni si prosím," bol úplne pokojný. „Počúvam."

Všetko vyklopila. Ako jej hovorila sestra. Porovnávali zbrane, náboje, fotky so skutočnosťou a stihla z domu vybrať aj pásku z kamier, ktoré majú v dome. Ondrej o nich nevedel. Ani mama. Kamery sú len v predsieni, ale aj to je predsa nejaký dôkaz.

Po asi viac ako hodine, skúmania, porovnávaní, vyšetrovania prehovoril: „Klobúk dole pred vami slečna. Ďakujeme vám! Je pán Ondrej doma?“

„Mal by byť.“

Naštartovali sa autá a išlo sa preňho. Sedel doma v obývačke a pozeral box.

„Ste zatknutý za vraždu Zuzany Pielovej,“ po týchto slovách sa pozrel na Kláru: „Za toto mi zaplatíš!“

„Budeš trpieť, postarám sa o to!“ odpovedala mu.

S mamou sa odvtedy presťahovali a začali nový život.

ČOKOLÁDA

„Tak Sebastián, dnes ťa čaká prvý deň v škole,“ týmito slovami budila Sebastián jeho mama. Otočil sa smerom k nej, sadol si na posteľ, pomaly otvoril oči, zívnu si a zaspávaným hlasom prehovoril:

„Chcela si povedať, v novej škole!“

„Bude to fajn, uvidíš!“

„Naozaj si to myslíš mama?“ a ukázal na seba. Mama mu dala len už pusku na čelo a odkázala, že raňajky sú na stole.

Vstal z postele a prešiel k skrini, vybral z nej rifle, biele tričko, na to si dal čiernu mikinu a zišiel dole po schodoch. Zacítil vôňu svojho obľúbeného raňajkového jedla - lievance. Najradšej ich má s malinovým džemom, na to šľahačka a na to čučoriedky, mňam. Mama vedela, že toto ráno bude pre jej jediného syna ťažké, tak mu chcela aspoň takto spríjemniť deň hneď zrána.

„Mami, si úžasná! Ďakujem!“ prišiel k nej ku sporáku a dal jej pusku na líce. Musel sa pri tom zohnúť. Prerástol vlastnú mamu. Výšku zdedil po otcovi.

„Chceli sme sa ťa s otcom opýtať, čo by si chcel na narodeniny. Už budeš mať osemnásť, možno by si chcel spraviť oslavu pre priateľov...“

„Neviem, akých,“ povedal Sebastián s plnými ústami a skočil jej pri tom do reči.

„Dovtedy si určite nejakých nájdeš, máš predsa na to mesiac.“

„O tom nepochybujem. Preto sa sťahujeme každý rok. A aj kvôli otcovej práci,“ dal si do úst posledné sústo lievancov. Zobral si ruksak, obul si botasky, zakričal mame na odchod, vyšiel z domu a mieril do školy.

Búrili sa v ňom nové pocity. Nevedel, čo má od ďalšej novej školy čakať. Noví ľudia. Nové mesto. Najlepšie sa však mal vo Francúzsku. Tam nikomu neprekážala farba jeho pleti. Ale museli sa odsťahovať kvôli otcovi. Ak by mohol, žil by tam navždy. Tam sa nemusel báť, ako ho príjmu. No teraz.... Nevedel, čo čakať. Ani ako sa na niečo pripraviť. Rodičia ho postavili pred hotovú vec. Ved' ešte pred tromi dňami sa lúčil s kamarátmi...

Zrazu po dlhej prechádzke stál pred bránou školy. Gymnázium. Kde inde by mal predsa byť so svojou inteligenciou? Tešil sa na vysokú školu. Hocijakú. Išlo mu totižto všetko. I jazyky.

Prešiel cez bránu. Nič. Nikto si ešte nič nevšimol, nikto to neriešil. Pokračoval. Už bol na schodoch pred dverami školy. Otvára dvere, Vchádza dnu. Je tam. Klasika, pomyslí hneď, ako sa

naň ho všetky stredoškolské oči pozerali. Úplne tam zamrzol. Ľudia okolo si začali šuškať. Ignoroval to. Niektoré dievčatá na ňom viseli pohľadom. Ignoroval aj to. Najradšej by sa prepadol pod zem.

Všimol si, že k nemu ide nejaká žena. *To bude asi riaditeľka*, napadlo mu.

„Ahoj, ty musíš byť Sebastián! Ja som riaditeľka. Pod' za mnou!" podali si ruky a mierili do riaditeľne. Študenti sa už potom začali venovať sami sebe a nevšimli si čokoládového Sebastiana.

„Posad' sa!" ukázala riaditeľka na stoličku oproti nej. Obaja sa posadili. Sebastián si dal ruksak z pleca a položil ho k nohám stoličky.

„Tak, čo o tebe viem, je že si ešte neploletý, takže by som potrebovala aspoň jedného z tvojich rodičov, aby zajtra prišli s tebou. Nastupuješ do tretieho ročníka, však?"

Prikývol. Všetko mu vysvetľovala postupne a príjemný hlasom.

„Výborne!" usmiala sa. „dala som ťa do 3. C. Mám tam dcéru, určite si budete rozumieť."

Niekoľko zrazu zakopal a hneď na to vstúpil. Dievča. *Ty si ale krásna*, povedal si v hlave Sebastián, keď sa na ňu pozrel.

„Super, že si prišla!"

„Sebastián, toto je Tatiana, moja dcéra."

„Prosím, Táňa, zaved' ho k sebe do triedy a ponáhlajte sa, o pár minút vám začína prvá hodina!"

Táňa prikývla, Sebastián pozdravil zo slušnosti na odchod a pobrali sa do triedy. Boli ticho, nerozprávali sa veľmi. Občas prehodili slová ale len tie také nútené.

V momente ako vošiel do triedy, všetci stíchli a opäť sa naň ho upieralo miliónov pohľadov. Nevšimol si to a vybral sa do zadnej jedinej voľnej lavice. Našiel však na nej napísané: „Zmizni, ty neger!" Táňa si to všimla, a tak ho zavolať si sadnúť k sebe do lavice. Sebastián jej pozvanie prijal.

Škola zbehla bez nejakých ďalších nepríjemných nadávok či hlúpych poznámok. Bol za to rád. Dokonca sa začal s Táňou viacej rozprávať. Naozaj si rozumeli. Sebastián nevedel, čím to je, ale bo za to veľmi rád, že si našiel hneď kamarátka.

Po škole si išli do školského bufetu kúpiť bagety ako obed. Zjest' si to chceli na lavičke na školskom dvore. Rozprával jej Sebastián o mnohých cestách, koľko jazykov ovláda, aké krajiny navštívil, koho stretol a čo všetko spoznal... Táňa sa o to úprimne zaujímala. „Bavilo" ju cestovanie. Chcela by raz precestovať celý svet a spoznať každý kút Zeme.

V jej prítomnosti sa cítil úžasne, až kým to nenarušila nejaká skupina chalanov. Tí sa začali do Sebastiana navádzať, drgať doň ho, ale Táňa ho bránila, takže sa nestalo nič strašné. Bolo vidieť, ako líder tej skupiny má slabosť na Táňu, čo bolo v tej chvíli obrovské šťastie.

Po čase sa však museli rozlúčiť a ísť domov. Bolo vidno, že si vytvorili medzi sebou silný vzťah, tým že ani jeden z nich do dnešného dňa nemal kamaráta.

Celú cestu domov mal úsmev na tvári. Ani vo sne sa mu nesnívalo, že by tento deň dopadol tak dobre. Ale toto, bohužiaľ, nemohlo trvať večne. Sám neviem, odkiaľ sa pri ňom zjavila skupinka z parku. Postavili sa okolo neho do kruhu a v kruhu si ho drgali. Vodca skupiny mu nadával a nie raz ho udrel do brucho. Najhoršie však na tom skončil nos, ktorý krvácal a bol pravdepodobne zlomený.

Keď ho dostatočne zmlátili, poslali ho domov so slovami že sa nemá vracieť do školy a nemá sa priblížiť už nikdy viac k Táni.

Doma nikto nebol, tak si to všetko ošetril sám. Mal s tým skúsenosti. Po chvíli si sa mu pod okom objavil veľký monokel. *Mohlo to dopadnúť aj horšie. Ale, čo som komu urobil...? Chcel si odpovedať na otázky.*

Keď sa rodičia večer vrátili domov, našli syna v kuchyni, ako sa učí. Nos prelepený, monokle pod okom výrazný a ľavá ruka v obvaze.

„Mohlo to dopadnúť aj horšie," privítal ich so slovami. „Zajtra má ísť aspoň jeden z vás za riaditeľkou."

„Nie, nič som nevyviedol, to len preto, že som ešte neploletý"

„ Idem spať," a odišiel do svojej izby. Tam mal svoje útočisko. Tam bol sám sebou. Nikto ho tam nesúdil.

Opakovalo sa to každý deň. Počkali si keď bude sám alebo mimo dohľadu nejakých svedkov. Musel sa vyhýbať Tatiane, čo mu trhalo srdce. Nesedel už ani len s ňou v škole. Nechápala tomu. Ved' všetko bolo perfektné! Až na to, že každý deň chodil Sebastián domov s novými poraneniami a modrinami a niečím narazím, či dokonca zlomeným. Nevládal už, viac nie. Mal toho všetkého dosť. Chcel aby sa to skončilo. Cítil že to musí urobiť. Všetko bude potom lepšie, muselo byť.

V deň jeho narodenín šiel za Táňou: „Táňa, odpusť mi všetko čo som ti spôsobil, že som ťa ignoroval! Ja musel som. Inak by ti ublížili a do nedopustím, milujem ťa!" Vtisol jej pusu a bežal preč. Čo najrýchlejšie. Chcel to mať za sebou. Už tu nemohol byť ani minútu. Táňa začala za ním bežať, tak od mamy získala telefónne číslo na jeho rodičov a hneď im volala. Tí vedeli, čo majú robiť.

Sebastián bol však rýchlejší, a tak doma bol skôr. Schmatol kľúče od Fiatu, nasadol doň, naštartoval a vyrazil. Nezastavoval. Nebrzdil. Išiel. Nevedel kam. Musel len nájsť dobrý útes, z ktorého z autom zísť. Našiel ho. Cítil, že ho prenasledujú policajti a rodičia. Už nemohol zastaviť. Len to skončiť. Tak skončil pri tom nájdenom útese. Auto sa rútilo dolu kopcom, kotúlalo sa... No nebolo už pomoci. Už bol koniec! Už nikto neublíži jemu a jeho rodine a láske. Už bolo dobre.

TICHÁ LÁSKA

Sedela tam zase. A on tiež. Na ich zvyčajných miestach. Lenže boli od seba jednu prázdnu lavičku. Ako veľmi si chcel k nej sadnúť a rozprávať sa s ňou. Vyrezala tak krehko a krásne. Ryšavé vlasy jej žiarili na kilometre ďaleko. A jej pohľad... Ten nemal nik iný na svete. Jej hnedé oči boli tie najtmavšie oči, aké poznal a zároveň tie najkrajšie. A tie jej pery... Chcel by sa ich dotknúť.

Lenže Martin bol veľmi hanblivý a nikdy by sa neopovážil si k nej sadnúť. Tak len v týranom tichu sa na ňu pozeral z nie veľmi veľkej vzdialenosti.

No chcel viac. Doma si aj párkrát nacvičoval, ako by sa s ňou začal rozprávať, ako by prebiehal ich hovor, aby sa nezakoktal a nezosmiešnil sa. Všetko musel mať vopred pripravené. Každú jednu odpoveď vopred premyslenú na hocikakú otázku. Chcel, aby to bolo perfektné.

Smutný bol aj z toho, že ju vidí každý deň poobede len dve hodiny po škole, lebo nechodili do rovnakej školy. Martin sa trápil najviac tie dni, keď na lavičku pri pekárni neprišla celý týždeň. Nemohol ani si len od nikoho zistiť, ako sa má, čo jej je, pretože nevedel jej meno. Volal si ju sám po svojom: „Krásne stvorenie."

Málokedy sa ona pozerala naňho alebo sa naraz pozerali na seba. Väčšinou jedla, potom si čmárala do zápisníka a celý čas bola ticho. Nikdy neprehovorila ani slovka. A nikdy počas tých dvoch hodín čo tam sedela, nebola na mobile. No nie je Krásne stvorenie dokonalé? Podľa Martina je.

Na tie lavičky tam po škole chodil len kvôli nej. Keď sa stalo, že tam nebola, kúpil si aspoň obľúbenú buchtu z pekárne a vybral sa domov.

Nedávno si však všimol, že každý ho prechádza okolo, pozdraví Krásnemu stvoreniu a ona sa ních neusmiala. To bolo jej odzdravenie. Úsmev. „Odzdravila by tak aj mne?" pýtal sa sám seba Martin. Vedel, že by to zistil len tak, že jej pozdraví.

Rozhodol sa. Urobí to. Ide jej pozdraviť. Opatrne sa postaví na nohy a urobí prvý krok smerom k nej. Raz, dva, tri. Raz, dva, tri. Raz... Dva... Tri... Je pri nej. Stojí tam a celý sa trasie. Začali sa mu potiť dlane a úplne znervóznel. Ticho tam stál, pokým si ho nevšimla. *Ideš Maťo, buď chlap!* Milo sa naňho usmiala a opäť si začala čmárať. „Už jej pozdrav!“ pomyslel si.

„Ahoj, kráska!“ zakričal. *Preboha, ja som idiot!* pomyslel si. Dievča... „Krásne stvorenie...“ neviem tvoje meno. Okúzlujúci tvor... Nie tvor, preboha, to znie ako zviera! Ale ty nie si zviera! Možno ale len nejaké krásne... Ako napríklad....hm...jednorožec!“

Pozrela sa naňho, ale nereagovala. Mala kamennú tvár. Martin sa začal potiť a po čele mu už stekali kvapky potu. „*Bože to je hanba!*“ skončil som.

Zrazu sa však dievča pohlo a urobila miesto na stoličke vedľa seba. Jemným gestom naznačila, aby si k nej prisadol. Celý trasúci si k nej sadol. Položila si na kolená skicár a na to pero. Z vaku vytiahla balíček vreckoviek, podala ho Martinovi.

„Ďakujem, povedal,“ pozerala sa mu pri tom na ústa. Prikývla a Martin si potom vytiahol jednu vreckovku a vrátil Krásnemu stvoreniu vreckovky.

„Ako sa voláš?“ opýtal sa jej. Prekvapivo, netriasol sa mu hlas.

Nič. Nepozrela naňho. Martin si začal myslieť že to robí naschvál. Jemne do nej štuchol, keď sa naňho pozrela zopakoval otázku: „Ako sa voláš?“ stále pokojným, nie tichým ani hlučným hlasom.

Už-už mu išla niečo povedať keď v tom niekto pribehol k nim: „Hej, chlapče, kto si?“ Bol to muž. Starší od neho, ale nie nejaký starý muž „Prečo sedíš pri mojej sestre? Dovolila ti? Opýtal si sa? Mirka, tak ako to je?“ *Krásna Mirka! Tak to je tvoje záhadné meno!*

Mirka nič nepovedala. Hneď sa však obidvaja postavili. Bola mu chrptom, tak nevedel, či náhodou naprázdno neotvára ústa. Ale všimol si nejaký pohyb rúk.

„Jasné, pomalšie, prepáč!“ povedal muž, ktorý k nim prišiel a začal to hovoriť ešte raz, ale pomalšie a viac artikuloval. Martinovi stále nedokázalo, čo sa to deje.

„Prepáčte, že vás ruším, ale... Nechápem, čo sa to tu deje,“ otočili sa mu čelom. Mirka opäť urobila nejaké pohyby rukami a naprázdno pri tom otvárala ústa. To isté potom urobil jej brat, nejaké pohyby boli rovnaké a iné zase úplne odlišné. Boli mu však gestikulácie známe. Ako keby už niekde videl, no nemohol si spomenúť - KDE.

„Volám sa Michal,“ podal Martinovi ruku Mirkin brat. „Som Mirkin starší brat a moja sestra je nepočujúca. Vysvetlila mi, že si prišiel za ňou, ale nevedela, čo si od nej chcel, tak ti ponúkla miesto vedľa seba, čo ti rozumela, bolo d'akujem-

„A ako sa voláš? Ospravedlňujem sa, že som na teba takto vyletel, ale moja sestra nemá veľa priateľov, tak som sa zľakol, či si ju neobťažoval alebo niečo podobné. Čakám ju na parkovisku pri začiatku chodníka, ktorý vedie cez park až sem. A neprichádzala, tak som sa vyl'akal.“

Martin to všetko musel spracovať a prehrávať si stále odznova a nesnažiť sa pri tom pozerat' na krásnu Mirku. Jeho lásku.

„Ak budem viac artikulovať, bude mi rozumieť?“

„Tebe to nevadí?“ opýtal sa ho Michal. Mirka len na nich v tichu pozerala a skákala pohľadom od jedného na druhého.

„Nie!“ a zaľúbene sa pozrel na Mirku.

„Tak teda... Áno, bude ti rozumieť. Alebo budem prekladať jej cez posunkovú reč.“

„Ako chceš, ale ja už musím...Mirka!“ začal. Vedel, že musel pomaly artikulovať. Veľmi chcel, aby mu porozumela, tak sa snažil. „Páčiš sa mi od prvej chvíle, keď som ťa uvidel. Oči nemám pre nikoho

iného, len pre teba. Som do teba zaľúbený až po uši.... A je mi jedno, či by si bolia nevidiaca, ale že si nepočujúca, milujem ťa rovnako."

Tak a je to vonku. Hneď sa mu ľahšie dýchalo. Michal miestami aj ukazoval Mirke. Tej sa po čase oči zaplnili slzami a keď Mišo skončil posunkovú reč, jednu naznačila Martinovi.

„Čo mi povedala?" opýtal sa Martin Miša.

„Že je to u nej rovnaké, ale bála sa tvojej reakcie, keby si sa dozvedel, že je hluchonemá."

V tej chvíli nezáležalo na ničom inom, len už ju mohol konečne objat' a dať jej prvú pusu. No pred tým sa ešte opýtal jej brata: „Koľko má rokov?"

„Tak akurát," dodal. A Mirka potom na prstoch ukázala číslo osemnásť.

„Aj ja!" zvolal a rozbehol sa k nej, zdvihol ju do náručia a urobil s ňou vo vzduchu otočku a spolu sa smiali. Mišo povedal Maťovi, aby jej potom odkázal, že ju bude čakať v aute.

„Máš krásny smiech," a pobožkal ju jemne, nežne ako keby nemali prísť ďalšie ich spoločné dni.

Konečne po nekonečnom tichu, zazneli slová a urobili sa prvé pohyby. Konečne nechali za seba samých robiť ich činy. Nepotrebovali slová. Stačilo, že vedeli že sú jeden pri druhom.

